

op bezoek is geweest met een kindje; maar geen hartstocht, geen tragedies, geen plezier ook. Kan dat, zulke levens? Ja — je ziet het; zei ik tegen mezelf. Alles zegt het, het huis, het tuintje, Leida; haar slaapkamer, haar brave nachtpon.... het kàn. En misschien.... is het beter....; misschien is ze in haar ongecompliceerdheid, in haar niet-eischen, dichterbij het leven dan wij, wij hartstochtelijken, wij heftigen....

En: sterven; dacht ik. Nu leeft ze nog; over een uur nog, over twee uur nog. En ineens: niet meer. Dan is het onherroepelijk uit. En als om te onderstrepen sloeg in het donker, zwaar, langzaam, dichtbij, de torenklok; dreunend kringden de slagen door het groote winterdonker, telkens een nieuwe golf als de vorige te verdwijnen begon; en in het houten, krakende logeerbedje, in het smalle, ongebruikt-ruikende kamertje lag ik en voelde me klein en machteloos; alsof ik nooit weer uit dit wonderlijke slopje van het leven zou komen; vier vrouwen in een vriendelijk, ouderwetsch huisje en geen die iets van de andere wist: de verpleegster, Leida, nicht Betsy en ik; nicht Betsy stervende, starend met blauwe oogen, onbereikbaar al. Iedereen vond dat maar doodgewoon, maar in den nacht kwam het mij beangstigend zonderling voor, als een verhaal van Poe. Vier maskers, vier gestalten, geheimzinnig en zwijgend, en het leven dat in 't donker onophoudelijk voortschrijdt naar den dood....

Kwartier nà....

Maar 's morgens als ik de tuinkamer binnen kwam en daar de koperen ketel op de theestoof te razen stond en de warmte je ontving, behagelijk na de kilte van het ongestookte noord-kamertje; als de verpleegster, kraakschoon in blauw-en-wit tegenover mij kwam zitten en de geur van thee en geroosterd brood zich verspreidde; als dan daarna de dokter even een praatje kwam maken en Leida kwam vragen over het eten — dan leek alles gewoon en natuurlijk; en nicht Betsy, al zoover af van alle gewone huiselijke bedrijvigheidjes, door geen van ons die toch om harentwille daar waren erg gemist, werd haast.... een beetje.... vergeten; haast.... 't is naar maar waar.... bijzaak vaak.... zoodat je ineens, in de warme gezelligheid van haar eigen kamer, schuld bewust aan haar dacht.

Toen werd er op een ochtend gebeld. Ik luisterde dadelijk, iets aan dat bellen leek niet gewoon. Ik hoorde Leida praten, hoorde mannen iets zwaars neerzetten in de gang, toen de voordeur dicht gaan. Nieuwsgierig geworden opende ik de deur half en keek de gang in; Leida stond te praten met een mevrouw die tegen de open tochtdeur geleund stond; ze keken beiden om toen ze mij hoorden maar namen geen notitie van mij; achter haar in 't portaal stond een koffer. Ik hoorde de bezoeker de trap opgaan en ergerde mij, onredelijkerwijze, dat Leida niet kwam vertellen wie er was; ik was gegriefd mij vreemde te voelen en als vreemde behandeld te